

79. sz. Ajánlás

a gyermekek és fiatalok munkára való alkalmasságát megállapító orvosi vizsgálatáról

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze Montrealba, és amely 1946. szeptember 19-én huszonkilencedik ülészakára ült össze, és

Miután úgy határozott, hogy elfogadja a gyermekek és fiatalok munkára való alkalmasságát megállapító orvosi vizsgálatra vonatkozó különböző javaslatokat, - amely kérdés az ülés napirendjének harmadik pontjaként szerepelt, és

Miután Egyezményeket fogadott el a gyermekek és fiatalok ipari és nem ipari szakmákban való foglalkoztatásához szükséges alkalmassági orvosi vizsgálatokról, és

Miután döntött ezen Egyezményeknek egy Ajánlással való kiegészítéséről,

a mai napon, 1946. október 9-én, elfogadja az alábbi Ajánlást, amely a "Fiatalok orvosi vizsgálatáról" szóló 1946. évi Ajánlás" néven idézhető:

Tekintettel arra, hogy a fiatalok orvosi vizsgálatáról szóló 1946. évi Egyezmény, amelyek célja a gyermekek és fiatalok számukra nem megfelelő munkavégzéssel járó kockázatokkal szembeni védelme, meghatározzák az alkalmassági orvosi vizsgálatokra vonatkozó rendeletek alapját, azonban az egyes államok törvényeire vagy rendeleteire bízzák a gyakorlati módszerek részleteinek meghatározását, valamint

Tekintettel arra, hogy miközben lehetővé kell tenni az orvosi vizsgálatok rendszerének gyakorlati alkalmazásait úgy, hogy a rendszer beépülhessen a különböző tagállamok általános igazgatási rendszereibe, célszerű gondoskodni a Egyezmények egységes alkalmazásáról a gyermekek és fiatalok lehető legbiztonságosabb védelme érdekében, hiszen ez a Egyezmények célja;

Tekintettel arra, hogy célszerű minden tagállam tájékoztatása azokról a módszerekről, amelyek egyes országokban kielégítő eredményeket hoztak és más tagállamok számára is útmutatóként szolgálhatnak;

A Konferencia ajánlja, hogy minden egyes tagállam saját belső feltételrendszerének megfelelően, a lehető legrövidebb időn belül alkalmazza az alábbi rendelkezéseket és az Igazgató Tanács kérésének megfelelően készítsen jelentést a Nemzetközi Munkaügyi Hivatalnak az ennek érdekében fogantatott intézkedésekről.

I. A RENDELETEK HATÁLYA

1. A fiatalok orvosi vizsgálatáról szóló (nem ipari foglalkozások) 1946. évi Egyezmény rendelkezéseit kell alkalmazni az alábbi, állami vagy magánvállalkozásoknál vagy szolgáltatásoknál:

- (a) kereskedelmi vállalkozások, beleértve a szállítási szolgáltatásokat;
- (b) postai és távközlési szolgáltatások, beleértve a szállítási szolgáltatásokat;

- (c) olyan társaságok és igazgatási szolgáltató vállalatok, ahol a foglalkoztatott személyek alapvetően irodai munkát végeznek;
- (d) lapkiadó vállalkozások (lapszerkesztés, terjesztés, szállítás és köztéri újságárusítás);
- (e) szállodák, (családi) panziók, vendéglők, klubok, kávézók és bisztrók, valamint térítés ellenében végzett háztartási munka magánháznál;
- (f) beteg, fogyatékos vagy nélkülöző emberek befogadására és ellátására létesített intézmények és árvaházak;
- (g) színházak és nyilvános szórakozóhelyek;
- (h) vándorkereskedelem, a legkülönbözőbb tárgyak értékesítése házaló kereskedelemben, utcán és köztéren végzett egyéb foglalkozás vagy szolgáltató tevékenység;
- (i) egyéb, nem ipari, nem mezőgazdasági és nem tengerészeti munka, foglalkoztatás vagy szolgáltató tevékenység.

2. A tagállamok saját belátásuk szerint mentesíthetik a fiatalok orvosi vizsgálatáról (nem ipari foglalkoztatások) szóló 1946. évi Egyezmény rendelkezéseinek hatálya alól az olyan munkaköröket, amelyek elfogadottan nem veszélyesek a gyermekek és fiatalok egészségére, többek között olyan családi vállalkozásokban, ahol csak a szülők és gyermekeik, illetve a szülők gyámsága alatt álló fiatalok dolgoznak; e jogosítványok változatlanul hagyása mellett azonban a kormányoknak célszerű kiterjeszteni az alkalmassági orvosi vizsgálatokra vonatkozó rendeletek alkalmazását minden, nyereség céljából végzett kereső tevékenységre, függetlenül attól, milyen a tevékenységet végző személyek közötti rokoni kapcsolat; mivel az általában veszélytelennek tekintett foglalkozások veszélyesek lehetnek olyan magánszemélyekre, akik nem rendelkeznek az adott munka elvégzéséhez vagy általában a munkavégzéshez szükséges képességekkel.

II. ORVOSI VIZSGÁLATOKRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

3. A foglalkoztatás létesítésénél a gyermek vagy fiatalok alkalmasságának megállapításához szükséges, az említett Egyezmények 2. cikkében említett orvosi vizsgálat szabályozásának érintetlenül hagyása mellett célszerű, hogy minden gyermek - lehetőleg a tankötelezettség korhatárának elérése előtt - részt vegyen egy általános orvosi vizsgálaton, amelynek eredményeit a szakképzési tanácsadó szolgáltatások is felhasználhatják.

4. A foglalkoztatás megkezdésénél előírt alapos orvosi vizsgálatnak:

- (a) a szóban forgó munkavégzésre való alkalmatlanság megállapításához hasznos összes klinikai, radiológiai és laboratóriumi vizsgálatot tartalmaznia kell; valamint
- (b) minden esetben ki kell egészülnie megfelelő egészségügyi tanácsadással.

5. Az időszakos vizsgálatokat:

- (a) a bevezető vizsgálatot megegyező módon kell lefolytatni; valamint

- (b) minden esetben ki kell egészíteni megfelelő egészségügyi tanácsadással, valamint szükség esetén kiegészítő szakképzési tanácsadással a foglalkozás esetleges módosításáról.

6. (1) A vizsgálat megállapításait hiánytalanul át kell vezetni egy index-kártyára, amelyet a vizsgálatok lefolytatásáért felelős egészségügyi szolgálat nyilvántartásában kell tárolni.

(2) A munkaadó tájékoztatását szolgáló egészségügyi lapra felvezetett információnak vagy a munkavállalási engedélyen vagy munkakönyvben záradékolt, orvosi vizsgálatra vonatkozó engedélyen feltüntetett adatoknak egyértelműen és kifejezetten utalniuk kell az orvosi vizsgálat során feltárt alkalmassági korlátokra, amelyeket a foglalkoztatás feltételeinek kialakítása során mindenképpen figyelembe kell venni; ezek az adatok azonban semmilyen körülmények között sem tartalmazhatnak bizalmas információt vele született fogyatékoságokról vagy a vizsgálat során feltárt betegségekről.

7. (1) Miután az esetek többségében a serdülő kor tizennyolc éves korban nem ér véget, aminek következményeként továbbra is szükség van különleges védettségre, célszerű legalább huszonegy éves korig kiterjeszteni a kötelező orvosi vizsgálatot az ipari és nem ipari munkahelyeken foglalkoztatott fiatalokra.

(2) Az orvosi vizsgálatok huszonegy éves korig való kiterjesztését - lásd az említett Egyezmények 4. cikkét - indokoló kockázat mértékét liberális elvek alapján kell felmérni; ezt a meghosszabbítást mindenképpen ki kell terjeszteni minden bányai munkahelyre, a kórházakban végzett munkára, valamint a nyilvános szórakozóhelyeken, többek között a zenés, táncos szórakozóhelyeken végzett munkára.

8. Az előző bekezdés rendelkezései semmiképpen sem értelmezhetők oly módon, mintha korlátoznák az arra illetékes kötelezettségét a nemzetközi Egyezmények vagy a hazai törvények és rendeletek azon rendelkezéseinek alkalmazását, amelyek az egészséget veszélyeztető jelentős kockázati tényezők okán tiltják fiatalok foglalkoztatását bizonyos munkahelyeken, vagy amelyek a munkavállaló korától függetlenül előírják az adott munkahelyeken foglalkoztatott összes munkavállaló egészségügyi felügyeletét.

III. AZ ORVOSI VIZSGÁLAT SORÁN ALKALMATLANNAK VAGY CSAK RÉSZBEN ALKALMASNAK TALÁLT SZEMÉLYEKRE VONATKOZÓ INTÉZKEDÉSEK

9. Az említett Egyezmények 6. cikke rendelkezéseinek érvényesítésére az illetékes hatóság által foganatosított intézkedéseknek tartalmazniuk kell többek között olyan intézkedéseket, amelyek biztosítják, hogy azok a gyermekek vagy fiatalok, akinél az orvosi vizsgálat fizikai fogyatékoságot, munkaképességet korlátozó betegséget állapított meg, vagy akiket általában alkalmatlannak talált a munkavégzésre;

- (a) megkapják a fogyatékoság vagy betegség megszüntetéséhez vagy mérsékléséhez szükséges orvosi kezelést;
- (b) ösztönzést kapjanak arra, hogy visszatérjenek az iskolába, illetve tanácsokat kapjanak a képességeikhez megfelelő szakma kiválasztásához, illetve lehetőséget kapjanak az említett szakmában való munkavégzésre;

- (c) az orvosi kezelés, az iskolai tanulmányok vagy egy szakma elsajátításának idejére megkapják a szükséges anyagi támogatást.

10. Annak érdekében, hogy a megfelelő foglalkozás kiválasztását elősegítsék olyan gyermekek és fiatalok számára, akiknél az orvosi vizsgálatok során a fizikai ellenálló képesség hiányosságaira vagy kifejezett fogyatékosokra derült fény, célszerű elrendelni, hogy arra alkalmas szakértők és az egészségügyi szolgálat és a foglalkoztatási problémák kezelésében illetékes szolgálatok együttes felügyelete alatt elkészítsék a fiatal fogyatékos és rokkant munkavállalóknak ajánlott szakmák és foglalkozások jegyzékét; ezek a jegyzékek útmutatóként szolgálnak a vizsgálatot végző orvosoknak, nem lehetnek azonban kötelező érvényűek.

IV. FELELŐS HATÓSÁGOK

11. (1) A fiatal munkavállalók orvosi vizsgálatának hatékonyabbá tétele érdekében intézkedéseket kell tenni olyan egészségügyi testület felállítására, ahol a testületbe beválasztott orvosok megfelelő üzem-egészségügyi képzésben vettek részt, és kiterjedt tapasztalatokkal rendelkeznek a gyermekek és fiatalok egészségére vonatkozó orvosi problémák terén.

(2) Az illetékes hatóságnak gondoskodnia kell az ehhez szükséges tanfolyamokról és gyakorlati képzésről.

(3) A vizsgáló orvosokat az (1) albekezdésben jelzett képességek alapján kell kiválasztani.

12. Az egészségügyi alkalmassági vizsgálatok rendszerét úgy kell működtetni, hogy biztosított legyen a szoros együttműködés a vizsgálatok elvégzéséért felelős egészségügyi szolgálatok, a gyermekek és fiatalok foglalkoztatásának engedélyezéséért felelős szolgálatok és a foglalkoztatás feltételeit felügyelő intézmények között.

V. A VÉGREHAJTÁS MÓDSZEREI

13. (1) Egy ipari vagy nem ipari tevékenységet végző vállalkozásnál a vállalkozás telephelyein vagy a vállalkozás tevékenységeivel összefüggésben foglalkoztatott gyermekek és fiatalok rendszeres orvosi vizsgálata érdekében a munkaadók kötelesek bejelenteni a meghatározott hatóságnak a kötelező vizsgálatra vonatkozó rendelkezésekben meghatározott korhatár alatti fiatal munkavállalók foglalkoztatását.

(2) Ez a hatóság lehet

- (a) az orvosi vizsgálatokért és a vizsgálatok megállapításainak nyilvántartásáért felelős hivatalos egészségügyi szolgálat; vagy
- (b) a vizsgálat megállapításai alapján egy gyermek vagy fiatal foglalkoztatásának engedélyezésében illetékes szolgálat.

14. Annak érdekében, hogy biztosított legyen az utcai árusítással vagy egyéb, köztéren végzendő kereső tevékenységgel foglalkozó gyermekek és fiatalok saját vagy szülői kezdeményezésen alapuló rendszeres orvosi alkalmassági vizsgálata,

- (a) a kötelező orvosi vizsgálat vonatkozásában meghatározott korhatár alatti fiatal utcai árusok számára elő kell írni az egyéni engedély megszerzését; ezt az engedélyt lehetőség szerint a Munkaügyi Minisztérium felügyelete alá tartozó szolgálatnak kell kiállítania az alkalmassági orvosi igazolás alapján. Az engedély megújítására évenként, a mindenkor érvényes orvosi vizsgálat és igazolás alapján kerülhet sor. Az engedélynek legyen egy sorszáma, legyen rajta fénykép vagy aláírás, vagy egyéb, a tulajdonos személyének azonosítására alkalmas eszköz vagy adat. Az igazolványon az alábbi információkat kell feltüntetni:
- (i) a tulajdonos neve, kora és lakcíme;
 - (ii) a szülők neve és lakcíme és a szülők nyilatkozata, miszerint ezen utóbbiak hozzájárultak ahhoz, hogy a gyermek vagy fiatalkorú az igazolványon feltüntetett foglalkozást űzze;
 - (iii) az alkalmassági egészségügyi vizsgálat megállapításai és a megismételt vizsgálatok adatai;
- (b) a fent említett engedély tulajdonosa számára elő kell írni jól látható jelvény viselését, amelyen fel kell tüntetni az engedély számát;
- (c) teljes együttműködésre van szükség a jogérvényesítésért felelős munkaügyi felügyelet és a helyi hatóságok, különösen a preventív tevékenységet végző szolgálatok között annak érdekében, hogy a hatóságok rendszeresen ellenőrizhessék a fiatalkorú utcai árusok okmányait, és biztosítsák az alkalmassági orvosi vizsgálatokra vonatkozó rendeletek érvényesítését.